

Извештај од Европската комисија за 2025 за поглавје 18: Статистика

Европската статистика ја развиваат, произведуваат и дисеминираат земјите членки на ЕУ, водени од начелата и критериумите за квалитет разработени во Регулативата за европска статистика, како што се професионална независност, непристрасност, веродостојност, достапност и статистичка доверливост. Предвидени се заеднички правила за методологијата, производството и дисеминацијата на статистички информации, кои се дополнително прецизирани во секторското законодавство што го сочинува правото на ЕУ за статистика.

Земјата постигна помеѓу **умерено и добро ниво на подготвеност** во областа на статистиката. Постигнат е **одреден напредок**, главно во статистиката на пазарот на трудот и доставување статистички податоци во поголем обем.

Препораките на Комисијата од минатата година не беа целосно спроведени и остануваат во голема мера да важат. Во наредната година, Северна Македонија особено треба:

- да ја заврши подготвителната работа за земјоделскиот попис што треба да се спроведе во 2026 година;
- да продолжи да обезбедува доволно кадар и финансиски ресурси за Државниот завод за статистика;
- да продолжи со унапредување на макроекономските статистики, особено преку обезбедување транспарентност на статистичките податоци, зголемување на усогласеноста, навременоста и опфатот на постапката за прекумерен дефицит и владината финансиска статистика и со натамошно усогласување на финансиските сметки и кварталните национални сметки со Европскиот систем на сметки 2010 (ESA 2010).

Иако статистичката инфраструктура продолжува во голема мера да биде усогласена со *правото на ЕУ*, капацитетот на човечки ресурси во Државниот завод за статистика (ДЗС) претставува значаен предизвик за ефикасно спроведување. Преносот на податоци до Евростат се подобри во текот на извештајниот период, особено во областите на националните сметки, секторската статистика и ценовните индекси.

Во однос на класификациите и регистрите, Националната класификација на дејностите (НКД) беше ажурирана за да се усогласи со NACE Rev. 2.1 и започна да се применува од јануари 2025 година.

Во областа на **макроекономската статистика**, сериите на годишни и квартални сметки се ажурирани и подобрени. Националните сметки и составувањето на бруто-националниот доход (БНД) се засноваат на стандардите на Европскиот систем на национални и регионални сметки 2010 (ESA 2010). Државниот завод за статистика (ДЗС) продолжи со редовното доставување на податоците за БНД и БДП до Евростат во рамките на програмата за доставување на ESA 2010. Сепак, потребни се понатамошни подобрувања, особено ажурирањето на инвентарот на БНД, што претставува континуирана работа за ДЗС. Препораките од претходниот извештај не се применети, бидејќи постапката за прекумерен дефицит (EDP) и статистиката за владини финансии (GFS) сè уште не се објавени.

Деловната и трговската статистика продолжува редовно да се собира, особено краткорочните статистики за индустријата и структурните деловни статистики. Потребна е понатамошна работа за подобрување на собирањето податоци и директното известување за меѓународната трговија со услуги.

Што се однесува до **социјалната статистика**, точноста се зголеми по ревизијата на меѓупописните процени на населението врз основа на резултатите од пописот во 2021 година, а беа направени и подобрувања во доставувањето на статистиката за пазарот на трудот. Постигнат е одреден напредок во однос на анкетата за приходите и условите за живеење (EU-SILC) со подобрен пренос на податоци и спроведување на препораките и упатствата за подготовка на анкетата.

Во однос на **земјоделската статистика**, треба да се заврши интегрираната статистика на земјоделските стопанства. Во тек е подготовката за спроведување на попис на земјоделството во 2026 година, врз основа на

пилот-попис во 2022 година.

Во областа на **статистиката за енергија и животна средина**, економски сметки во шумарството за прв пат беа доставени до Евростат.